

ויקהל פקודי (207)

**ויקהל**

ויגבה לבו בדרכי השם

וַיָּבֹאוּ כָּל אִישׁ אֲשֶׁר נָשְׂאוֹ לְבוֹ (לה. כא)

לא היה בהם שלמד את המלאכות האלה ממלמד, או מי שאימן בהן ידיו כלל, אבל מצא בטבעו שידע לעשות כן, ויגבה לבו בדרכי ה' לבא לפני משה לאמר לו אני אעשה כל אשר אדני דובר. (רמב"ן)

דברי הרמב"ן בביאור הכתוב מהווים לקח נוקב לכל אחד ואחד. שהרי דרכו של אדם כאשר תובעים ממנו לעשות יותר, להצטדק ולטעון שאין ביכולתו לעשות יותר וכי הדבר למעלה מכוחותיו וחבל על עמלו ויגיעתו שיהיו בלאו הכי לריק, שכן הדבר לא יעלה בידו. על זה אומר הרמב"ן: אין לך קשה ממלאכת המשכן, שעושהו צריך לחשוב מחשבות, לעשות בזהב ובכסף בנחושת ובחרושת אבן למלאות ובחרושת עץ לעשות בכל מלאכת מחשבת, אם ניגש לאדם שלא למד מעולם עבודות אלו, ולא אימן ידיו לומר לו עשה זאת, הלא בלי ספק יאמר שאין לו שום סיכוי להצליח, ואע"פ כן, מי שנשא אותו לבו בחכמה וקיבל על עצמו לעשות 'כל אשר אדוני דובר' עשה והצליח והקים את משכן השם ע"י "ויגבה לבו בדרכי ד'" אם הדבר כך במלאכה מורכבת כזו שמטבע הדברים דורש להצלחה, מומחיות מיוחדת, כ"ש כל עניני עבודת השי"ת המוטלים על האדם, אין כל הצדקה לאדם לומר שאינו מסוגל לכך, אלא יגבה לבו בדרכי השם, ויעשה ויצליח ויווכח שכוחו במתניו לעשות גדולות ונצורות.

ספר "לחתך עליון"

בְּצִלְאֵל בֶּן אוּרִי בֶן חוּר לְמִטֵּה יְהוּדָה (לה. ל)

מסירות נפש יתכן רק כשמניחים את כל החכמת והחקירות. לפיכך זוכה אדם ע"י מסירות נפש לחכמה ודעת, שזוהי מידה כנגד מידה בעד עזיבת החכמה. מכיון שבצלאל היה נכדו של חור, שמסר את נפשו בעת מעשה העגל, וגם משבט יהודה שמסר את נפשו של הים וקפץ ראשון למים, זכה איפוא לחכמה ותבונה בזכות מסירת הנפש של אבותיו.

ספר "מעניה של תורה" בשם "משך חכמה"

רבות מחשבות בלב איש

וְלִחְשֹׁב מִחֻשְׁבֹת לַעֲשׂוֹת (לה. לב)

פעמים רבות תופסת את האדם רוח טהרה וקדושה, ולבו מלא כוונות טובות, כשמבחין בכך היצר הרע הוא מתמלא בפחד ומנסה בפחד להפעיל את כוח השפעתו על מנת לדחות את הביצוע המעשי שלהן. די לו בדחיה בת לילה אחד בלבד, על מנת לגרום לכך שבבוקר יקום האדם ליום חדש וישכח מכל התוכנית. העצה לכך הנה

לא להמתין עם ההחלטות היפות והטובות, אלא לעבור לקיומן המעשי באופן מידי, כפי שאומר הרמב"ן על הפסוק: "אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ" (שיר השירים ג.ה), אם התעוררת באהבת ה', מיד העבר אותה לאיזהו 'חפץ' ולענין מעשי.

ספר "ומתוק האור"

מִרְבִּים הָעַם לְהִבְיָא מִיָּד הָעֶבֶדְהָ (לו. ה)

מה החרדה הגדולה אם יביאו יותר מהדרוש ויחזירו או שיהיה לקיץ המזבח וכדומה? אומר הבעל "שואל ומשיב": רצה הקב"ה שתהיה תרומת המשכן "נדבת לב", וכל המעלה היא כאשר נותנים אך ורק לצורך המצוה ולא כאשר נותנים בפזרנות. לכן כאשר הרבו להביא היה חשש שמעורבת כאן מידת הפזרנות, ולפיכך נצטוו שלא להביא יותר מהדרוש לצורך המצוה עצמה.

רב רובין זצ"ל בספר "שנים מקרא"

**פקודי**

עיקר התביעה לאדם, האם הוא עושה את המוטל עליו

אַלֶּה פְּקוּדֵי... אֲשֶׁר צִוָּה ה' (לה. כא-כב)

היה הגאון רבי משה פיינשטיין זצ"ל בעל ה"אגרות משה" אומר בדרך רמז: "אַלֶּה פְּקוּדֵי", עיקר החשבון שעל האדם למסור הוא על עצם תפקידו בעולמו, האם הוא עושה את אשר ציוה אותו השי"ת, שכן הקב"ה נותן לכל אחד את הזמן הקצוב לו, הכשרונות, היוזמה, האפשרויות והאדם ייתבע, האם ניצל את הזמן היקר שנקצב לו, האם מקדש זמנו לתורה ומצוות כפי כוחותיו ומה הוא עושה בכשרונותיו ובממונו. כך היה מרגלא בפומיה של הגאון החפץ חיים זצ"ל: עיקר התביעה שיבואו עם האדם, ועיקר מה שהיצר מנסה להשכיח ממנו, הוא על חיים ללא חשבון. והדרך לזכות זאת בכל מצבי וטרדות החיים היא ללמוד מוסר בקביעות.

ספר "לחתך עליון"

מֵאֵת אֲדָנִים לְמֵאֵת הַפְּכָר פְּכָר לְאֲדָן (לה. כז)

לצורך המשכן זקוקים היו למאה אדנים ומבאר החידושי הרי"ם, שהאדנים מכוונים היא למאה ברכות שצריך האדם לברך מדי יום ביומו. בספר "סדר היום" כתב: איתא במנחות (מג: וברש"י) "מה ה' אלוקיך שואל מעמך", אל תקרי מה אלא מאה וכו'. כשהאדם השפל משגיח ומתבונן בברכותיו לומר אותן כראוי, הבל אותן ברכות עולה ובוקע על האוירים עד שמגיע לפני כסא הכבוד והקב"ה כביכול מתעלה בו ושמח בו שמחה גדולה וכו', ומכין לו מחיה ומזון ונותן טרף לביתו, פותח את ידיו ומשביע לכל חי רצון,

אבל פחות ממאה אין הדבר נגמר, כאשר ידוע ליודעי חן  
"ע"כ. *"להתעזן באהבתך"*

### **ביום החדש הראשון באחד לחדש תקים את משפן אהל מועד (מ. ב)**

יש להקשות, דהלוא איתא במדרש דמלאכת המשכן  
נשלמה בכ"ה כסליו, ואילו הקמתו היה רק בר"ח ניסן,  
ולכאורה היכן הניחו את המשכן וכליו בשלושה חדשים  
אלו. והלוא בעשיית המשכן וכליו דרש בצלאל שצריך  
קודם לעשות בית ואח"כ כלים, כ"ש הכא, שאין זה  
מסתבר דהמשכן וכליו יהיו כ"כ הרבה זמן. ויש לומר,  
דעיקר קפידתו של בצלאל היתה לאחר שנמשחו הכלים,  
דמאחר דנתקדשו בקדושת זו אין זה מן הראוי שישוהו  
ללא מקום, וכסדר עשיית הכלים כך היתה סדר משיחתו,  
ואם היו הכלים נעשים קודם היו גם נמשחים קודם  
בשעה שעדיין המשכן לא נמשח, ולזה סבר בצלאל  
שאינן זה ראוי. אבל כאן איירי קודם המשיחה, ולכן אין  
שום נ"מ באיזה מקום יהיו הכלים.

*ספר "המאור שבתורה" בשם "חתם סופר"*

### **מסירות נפש לקיום מצוה**

**ויקם משה את המשפן ויתן את אדניו וישם את קרשיו  
ויתן את בריחיו ויקם את צמוןיו (מ. יח)**

מובא במדרש (תנחומא יא), שמשה היה מיצר שלא היה  
לו חלק במלאכת המשכן, והקב"ה ניחם אותו בכך  
שיקים את משכן אוהל מועד. אמר משה, שאינו יודע  
להעמידו, אמר לו הקב"ה, עסוק בידך והוא עומד  
מאליו, ואני אכתוב עליך שאתה הקימתו. יש להבין  
במה נחה דעתו של משה רבינו בכך שנכתב עליו בתורה,  
שהוא זה שהקים את המשכן? יסוד נפלא למד מכך רבי  
חיים שמואלביץ זצ"ל וכך כתב: אמת נכון הדבר,  
שהמשכן הוקם דרך נס ולא בידי אדם, אך מכל מקום,  
הסייעתא דשמיא מוענת רק כפי היגיעה, המאמץ  
וההשתדלות של האדם. ככל שמשקיע האדם יותר  
כוחות משלו, כך תגדל מידות הסיוע והעזר ממעל. משה  
רבינו שעסק ועמל בכל כוחו, ומסר את נפשו להקים את  
משכן ה', עזרו לו משמים, ונחשב שהוא הקים את  
המשכן.

*ספר "להתענג בתענוגים"*

### **ויצרף עליו ערף לחם (מ. כג)**

מנין היתה להם במדבר חיטה לעשיית לחם הפנים  
והקטרת מנחות? כתב החיד"א בשם רבינו אפרים: המן  
שירד להם מן השמים נעשה כגרגירי חטה מגובלים  
כעיסה שיש בה מים, ומזה עשו את לחם הפנים ומנחות.  
ומניין שהמן שירד הוא אכן מן חיטה הכשר ללחם  
הפנים ומנחות? הנה כך נאמר בתהלים (עח. כד): "וימטר  
עליהם מן לאכל ודגן שמים נתן למו", הרי שהמן הוא  
מין דגן, ועל כן ראוי הוא ללחם הפנים ומנחות.

*רב רובין זצ"ל בספרו "שנים מקרא"*

### **הלכה: ערב פסח שחל בשבת: שריפת חמץ**

שריפת חמץ יעשו בערב שבת, קודם חצות כמו בשאר  
השנים, ויש מקילים עד חצות, ואין אומרים אז כל  
חמירא, אלא בשבת אחר סעודת שחרית. אחר השריפה  
והביעור ינקה היטב את כלי החמץ, ויצניעם במקומם  
המיוחד עד לאחר הפסח, וישייר את הכלים הצריכים לו  
לשתי הסעודות של שבת. יש להוציא כל האשפות  
ולהניח בשק, ולהוציאו מרשותו ברה"ר או במקום  
הפקר, ואם א"א להוציא, ישפוך עליו סם שלא יהיה  
ראוי לאכילת כלב. מי שטרוד או שאר אונס, יוכל לשרוף  
את החמץ בלילה ואין צריך להמתין ליום, וכל שכן  
כשחל ערב פסח בשבת.

*ספר "נטעי גבריאל"*

**פתגם: ידידות, היא כמו סיגריה, אם שואפים אותה יותר  
ספר "שמחלה" מדי נחנקים.**

### **חקירה: קרבן של אחר**

המצוה עליו להקריב, או שהמצוה על הבעלים,  
והמקריב הוא רק שליח. (צפנת פענח כללי התורה והמצוות  
ח"ב ד"ה תמיד)

*ספר "קובץ יסודות וחקירות"*

### **סיפור: שנאת כלבים**

רבי שמואל, פרנסה של פראג, נזדמן פעם לביתו של  
אחד מבני האצולה, בעברו דרך השער קרא אליו האציל  
בלשון קינטור: הזהר לך, יהודי, מפני הכלב שלי הוא  
שונא יהודים. אמנם כן, נאנח רבי שמואל, ידוע גם ידוע  
כי כל כלב הוא שונא יהודים.

*ספר "חד וחלק" חלק א' (דף קמז)*

### **שבת שלום**

יוצא לאור לרפואה שלימה של דינה בת מרים, מאיר בן גבי זווריה,  
סשא בנימין בין קארין מרים ויקטוריה שושנה בת ג'ויס חנה, רפאל  
יהודה בן מלכה, אליהו בן מרים, שלמה בן מרים, חיים אהרן לייב בן  
רבקה, שמחה ג'וזת בת אליו, אבישי יוסף בן שרה לאה, אוריאל נסים  
בן שלום, פייגא אולגה בת ברונה, יוסף בן מייכה, רבקה בת ליזה,  
רישרד שלום בן רחל, נסים בן אסתר, מרים בת עזיזא, חנה בת רחל,  
יעקב בן אסתר, דוד בן מרים, יעל בת כמונה, חנה בת ציפורה, ישראל  
יצחק בן ציפורה, רפואה שלימה ולידה קלה לרבקה בת שרה, יעל רייזל  
בת מרטין היימה שמחה. זרע של קיימא לחניאל בן מלכה ורות  
אוריליה שמחה בת מרים. זיווג הגון לאלודי רחל מלכה בת חשמה.  
לעילוי נשמת: ג'ינט מסעודה בת ג'ולי יעל, שלמה בן מכה, מסעודה  
בת בלח, יוסף בן מייכה.

יוסף גרמון כולל עקס לע בען  
לכל עניני הדף נא לפנות במייל ל:  
germon73@hotmail.fr  
ניתן למצוא את העלון  
www.kollel-aixlesbains.fr